

**Roczna analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi na terenie
Miasta i Gminy Bircza za 2023 r.**

Bircza, kwiecień 2024 r.

Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U.2024 poz. 399), zwanej dalej *ucpg*, jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza Burmistrz Miasta i Gminy na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 9^{tb} ust. 1 wspomnianej wyżej ustawy analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi powinna obejmować informacje o:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust.1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art.6 ust.6–12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

System gospodarki odpadami

w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

Odpady komunalne w roku objętym analizą, podobnie jak w latach ubiegłych odbierane były w systemie workowym i pojemnikowym. Na terenie gminy odpady komunalne zbierane były w sposób selektywny tj.: papier i tektura, szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne i metale oraz odpady ulegające biodegradacji, a także odpady komunalne zmieszane oraz pozostałości z sortowania. Ponadto w gminie funkcjonował system kodowy oznaczania obieranych od mieszkańców odpadów. Firma odbierająca odpady przy pomocy czytnika odczytywała i przekazywała miesięczne zestawienia danych z odczytów do Urzędu Gminy w Birczy.

Odbiór zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów selektywnie zbieranych odbywał się z częstotliwością:

1) z obszarów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej nie rzadziej niż:

- a) zmieszane odpady komunalne - 1 raz na dwa tygodnie;
- b) zebrane selektywnie - papier i makulatura, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe - 1 raz w miesiącu.
- c) pozostałe zbierane selektywnie - 1 raz na pół roku,
- d) odpady ulegające biodegradacji (w tym odpady zielone) – co najmniej raz w miesiącu,
- e) odpady wielkogabarytowe, zużyte opony - 2 razy w roku w terminie określonym w harmonogramie;

2) z obszarów zabudowy wielorodzinnej:

- a) zmieszane odpady komunalne - sukcesywnie w miarę zapełnienia pojemników nie rzadziej jednak niż 1 raz na tydzień,
- b) zbierane selektywnie odpady - papier i makulatura, szkło, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, - sukcesywnie w miarę zapełnienia pojemnika nie rzadziej jednak niż co dwa tygodnie,
- c) odpady ulegające biodegradacji (w tym odpady zielone) - sukcesywnie w miarę zapełnienia pojemnika nie rzadziej jednak niż 1 raz na tydzień,
- d) pozostałe zbierane selektywnie - 1 raz na pół roku.

W miesiącach wiosennych i jesiennych 2023 r. na terenie każdego z sołectw prowadzona była selektywna zbiórka następujących odpadów:

- a) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- b) meble i odpady wielkogabarytowe,
- c) zużyte baterie,
- d) zużyte akumulatory,
- e) zużyte opony.

W ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mieszkańcy Miasta i Gminy Bircza korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów. Mieszkańcy w pierwszą i trzecią sobotę każdego miesiąca mogą nieodpłatnie przekazać następujące odpady:

- a) odpady zielone,
- b) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- c) odpady wielkogabarytowe,
- d) odpady niebezpieczne,
- e) zużyte opony,
- f) odpady zbierane selektywnie,
- g) odpady budowlane i rozbiórkowe.

Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

I. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Z powodu braku odpowiedniego zaplecza technicznego oraz finansowego, na terenie Gminy Bircza nie ma możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W 2023 roku po wyłonieniu firmy w drodze przetargu nieograniczonego na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Bircza odbiorem i zagospodarowaniem zajmowała się firma **TRANSPRZĘT Sp. z o.o. Sp. komandytowa; Zabłotce 51; 38-500 Sanok**. Zgodnie z przepisami prawa przedsiębiorstwo wpisane jest do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych pod numerem rejestrowym: 8/2017.

Niesegregowane zmieszane odpady komunalne przekazywane były zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2022” przez przedsiębiorcę do Sortowni odpadów komunalnych zmieszanych, PUK EMPOL, Młyny 111a; 37-550 Radymno.

I. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Gmina Bircza poniosła koszty w wysokości **1.369.797,43 zł** (na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcom na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Bircza).

II. Dane dotyczące mieszkańców i deklaracji

Dokonując przedmiotowej analizy należy wziąć pod uwagę liczbę mieszkańców zameldowanych na terenie gminy Bircza oraz sumaryczną liczbę osób ujętych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy.

- 1) Liczba osób zameldowanych na dzień 31.12.2022 r. – 6388 osób
- 2) Systemem objęto 4337 osób
- 3) Liczba objętych systemem nieruchomości zamieszkałych: 2083
- 4) Liczba objętych systemem nieruchomości niezamieszkałych: 128

III. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

W myśl art. 6 ustawy ucpg, właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystanie z powyższych usług.

W przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wykonuje powyższego obowiązku, gmina jest obowiązana, odpłatnie zorganizować odbiór odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiornika bezodpływowego.

Zgodnie z Uchwałą nr LXXI/55/2022 Rady Gminy w Birczy z dnia 29 czerwca 2022r. postanowiono o objęciu systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne. W związku z czym właściciele nieruchomości niezamieszkałych są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy. W związku z powyższym zapisy art. 6 ustawy ucpg, nie mają zastosowania.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie dopełnili obowiązku opróżniania zbiornika bezodpływowego, Gmina Bircza nie prowadziła postępowania o którym mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

IV. Dane dotyczące odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Bircza Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Bircza w 2023 r.

W 2023 roku wytworzonych i odebranych zostało **867,3420 Mg** (ton) z tego:

- 1) **480,3200 Mg** odpadów komunalnych zmieszanych (niesegregowanych), które poddane zostały odpowiednim procesom w Sortowni odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia frakcji podsitowej, PUK EMPOL, Młyny 111a; 37-550 Radymno.
- 2) **387,0220 Mg** odpadów selektywnie zbieranych,

W tabeli poniżej przedstawiono ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców gminy Bircza w roku 2023 na podstawie zawartej umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

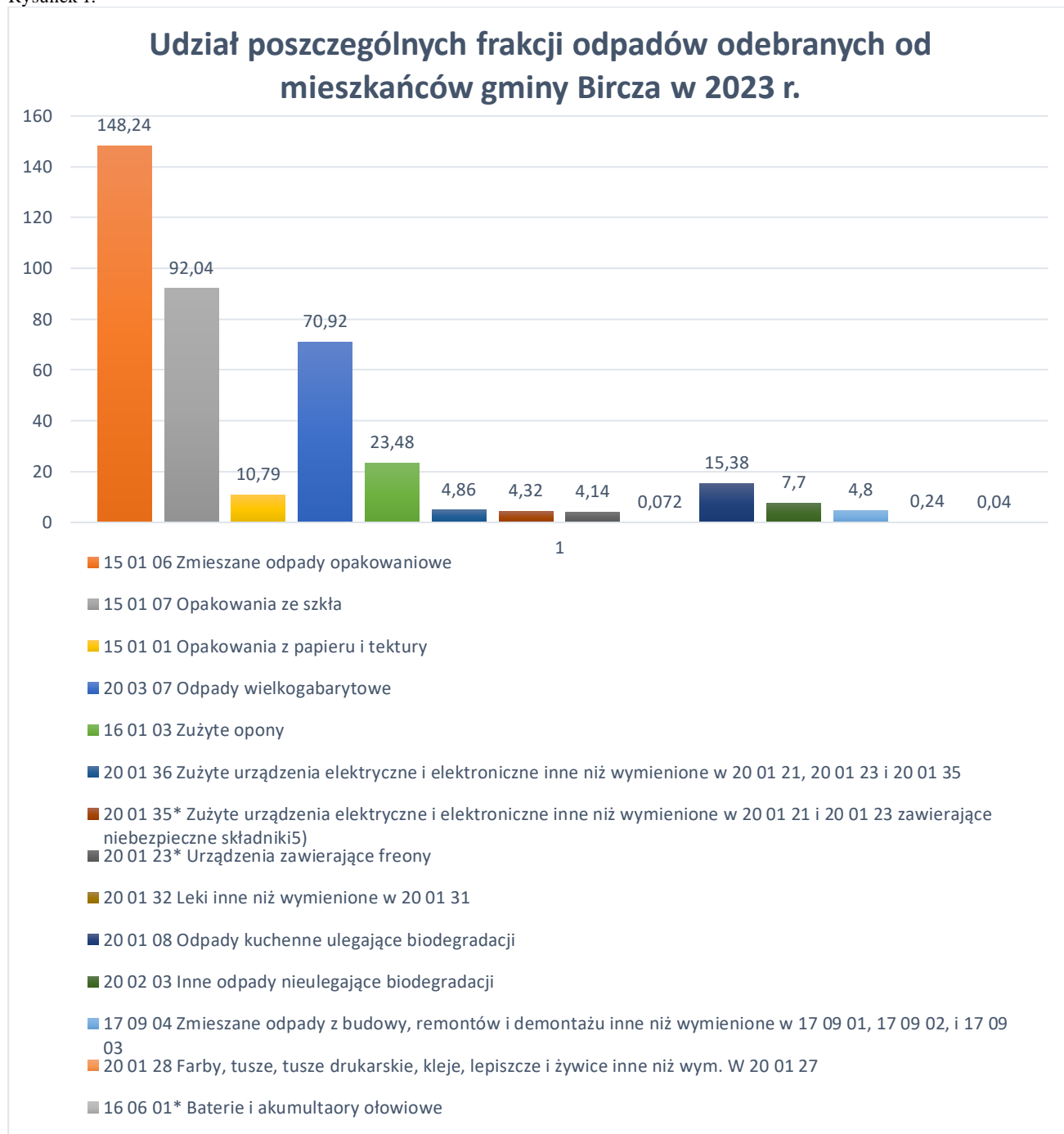
Tabela 1.

Ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców gminy Bircza w 2023 r.

Rodzaj odpadów	Łączna miesięczna waga w Mg	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	480,3200	33,080	32,54	44,02	35,92	39,36	40,82	37,02	39,72	44,84	53,70	36,40	42,90
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	148,2400	17,56	9,96	10,66	11,40	12,26	12,06	15,66	13,36	12,40	11,44	11,28	10,20
15 01 07 Opakowania ze szkła	92,0400	12,18	6,60	5,82	7,20	7,92	7,28	8,60	9,60	8,04	6,72	7,18	4,90
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	10,7900	1,12	0,74	0,64	0,87	0,70	0,64	1,62	0,88	1,10	0,68	0,76	1,04
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	70,9200				16,68	15,26	1,50	1,88		5,14	30,46		
16 01 03 Zużyte opony	23,4800		0,40		5,80	6,80	0,42	0,24			9,82		
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,8600				0,90	0,88		0,24		0,18	2,66		
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające	4,3200				0,42	1,10		0,06		0,30	2,44		
20 01 23* Urządzenia zawierające freony	4,1400				1,24	0,88		0,06		0,38	1,58		
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji													
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0720	0,02	0,02			0,006				0,006			0,02
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	15,3800	0,52	0,44	0,96	0,98	2,12	1,86	1,48	2,16	1,52	1,48	0,78	1,08
20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	7,7000										7,70		
17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, i 17 09 03	4,8000				0,62		0,84	1,04			2,30		
20 01 28 Farby, tusze, tusze drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wym. W 20 01 27	0,2400							0,24					
16 06 01* Baterie i akumulatory ołowiowe	0,0400			0,04									
Łączna ilość odpadów	867,3420												
Odpady sortowane	387,0220												

Odpady zbierane w sposób selektywnie

Rysunek 1.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy Transprzęt sp. z o.o

Ilość zebranych odpadów w PSZOK w latach 2022 – 2023

Tabela 2.

ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH W PSZOK 2022		
Lp.	Rodzaj odpadu	Suma odpadów [Mg]
1.	Odpady wielkogabarytowe	4,82
2.	Opakowania ze szkła	0,28
3.	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,38
4.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	1,060
5.	inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, i 17 09 03	
6.	Tekstylia	1,16
7.	Opakowania z papieru i tektury	0,10
8.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,28
9.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	0,12
10.	Urządzenia zawierające freony	0,14
11.	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,04
Razem		8,38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy Transprzęt sp. z o.o

Tabela 3.

ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH W PSZOK 2023		
Lp.	Rodzaj odpadu	Suma odpadów [Mg]
1.	Zużyte opony	1,78
2.	Odpady wielkogabarytowe	11,26
3.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki5)	0,40
4.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,64
5.	Urządzenia zawierające freony	0,58
6.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, i 17 09 03	2,50
7.	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,16
8.	Opakowania z papieru i tektury	0,04
9.	Farby, tusze, tusze drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wym. W 20 01 27	0,24
10.	Opakowania ze szkła	0,12
Razem		17,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kart Przekazania Odpadów oraz faktur firmy Transprzęt sp. z o.o

W porównaniu do roku 2022 r. znacząco zwiększyła się ilość odpadów przekazywanych do PSZOK co znacząco wpływa na poprawę poziomu recyklingu na terenie Gminy Bircza.

V. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W 2023 roku na terenie Gminy Bircza wytworzono **480,3200 Mg [ton]** niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Natomiast ilość odpadów ulegających biodegradacji odebranych od mieszkańców wynosiła w 2023 r. **15,3800 Mg [ton]**.

Dodatkowo na podstawie przeprowadzonych ankiet obliczono masę bioodpadów stanowiących odpady komunalne posegregowane i poddane recyklingowi u źródła w przydomowych kompostownikach w ilości **150,0000 Mg [ton]**, ilość ta została ujęta przy obliczeniu poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia.

Gmina nie posiada odpowiedniego zaplecza technicznego do przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania ze względu na brak instalacji potrzebnej do przetwarzania tego typu odpadów. Zadanie to zlecane jest firmie odbierającej odpady komunalne TRANSPRZĘT Sp. z o.o., Sp. komandytowa, która wygrała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Firma ta przekazała niesegregowane odpady komunalne zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami do stacji segregacji odpadów PUK EMPOL Sortowni odpadów komunalnych zmieszanych, kompostowni frakcji podsitowej, Młyny 111a; 37-550 Radymno, które zostały poddane procesowi odzysku R12.

Natomiast w przypadku odpadów ulegających biodegradacji zostały one przekazane do Instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów zielonych, 37-550 Młyny 111A.

VI. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziomy składowania oraz poziomy redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z wydanym przez Ministra Klimatu i Środowiska rozporządzeniem z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1530) wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2023 powinien wynieść 35%.

Osiągnięte wskaźniki dotyczące poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, poziomu składowania, poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku oraz poziomu redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4.

Wskaźnik	Osiągnięty poziom przez Gminę Bircza w 2023 r.
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	35,42%
Poziom składowania	27,10%
Poziom redukcji masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	1,75%

VII. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Osiągnięte wskaźniki dotyczące łącznej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych, łącznej masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych przedstawia tabela poniżej.

Tabela 5.

Wskaźnik	Osiągnięty poziom przez Gminę Bircza w 2023 r.
Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]	872,5620
Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania w tonach [Mg]	61,8320
Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych [%]	7,09

Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Bircza za 2023 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Systemem gospodarki odpadami w gminie Bircza zostały objęte zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą ilość wytworzonych przez jej mieszkańców odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny, a także wyposażała nieruchomości w worki niezbędne do gromadzenia tychże odpadów.

Oprócz odbioru ww. rodzajów odpadów można było również oddać nieodpłatnie bezpośrednio z nieruchomości odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV i AGD.

Prowadzony jest również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Inwestycja ta umożliwiła podniesienie poziomu segregacji, a tym samym przyczyniła się do osiągnięcia wyższych poziomów recyklingu. Mieszkańcy w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami mogą dwa razy w miesiącu oddać odpady zielone, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne, zużyte opony, odpady zbierane selektywnie, odpady budowlane i rozbiórkowe.

Gmina prowadzi ciągłe działania informacyjne i edukacyjne zmierzające do prawidłowego segregowania odpadów u źródła. W miesiącu czerwcu 2023 r. zostało wydane Kompendium Gospodarki Odpadami dla Gminy Bircza w którym można uzyskać informacje dotyczące prawidłowej segregacji, dodatkowo przeprowadzono zajęcia informacyjno - edukacyjne w Szkołach Podstawowych na terenie gminy oraz spotkanie dla mieszkańców dot. segregacji odpadów komunalnych w Gminnym Ośrodku Kultury, Turystyki i Sportu w Birczy.

Priorytetowym zadaniem jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych.